

Nr 150.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt vissa småskolläraränkor; given Stockholms slott den 21 februari 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

dels att en var av småskolläraränkorna Brita Johanna Andersson i Vittangi kapellförsamling, Sandbäck Anna Eriksson och Marit Jonsson i Malungs församling samt Eva Lovisa Svensson i Åsele församling må från och med den 1 januari 1919 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor,

dels att understödet må, under i övrigt enahanda villkor, förhöjas med 50 procent för änkan Brita Johanna Andersson, så länge hon styrker sig äga försörjningsplikt mot ett eller flera egna äkta barn, som icke fyllt 18 år,

dels ock att, för den händelse sistnämnda änka skulle avlida utan att hava trätt i nytt gifte och vid sitt fränfalle efterlämna äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder, understöd må utgå till barnen, tills de fyllt 18 år, med belopp av 150 kronor för ett samt 300 kronor för två barn.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21
februari 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 PETRÉN,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 friherre PALMSTIERNA,
 RYDÉN,
 THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Understöd
åt fyra
småskolläraryr-
änkor.

I särskilda skrivelser till Kungl. Maj:t hava småskolläraryränkorna Brita Johanna Andersson i Vittangi kapellförsamling, Sandbäck Anna Eriksson i Malungs församling samt Eva Lovisa Svensson i Åsele församling an- hållit om understöd. Därjämte har småskolläraryränkan Marit Jonsson i Malungs församling i en av folkskolöverstyrelsen till Kungl. Maj:t över- lämnad ansökning likaledes hemställt om understöd.

Av dessa ansökningar jämte vid dem fogade intyg inhämtas följande uppgifter beträffande de sökande:

Brita Johanna Andersson, född Larsdotter, är änka efter småskolläraren Johan Anders Andersson samt är 52 år gammal. Johan Anders Andersson, som mer än 30 år tjänstgjort som småskollärare i Juckasjärvi och Vittangi skoldistrikt, erhö- ll

avsked år 1914 med rätt till helt understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt samt avled år 1915. Med sin efterlevande maka hade Andersson fem barn, av vilka döttrarna Hilda Elmina, född 1901, och Ellen Viktoria, född 1907, ännu äro minderåriga. Enligt intyg av kyrkoherden i Juckasjärvi församling befinner sig änkan Andersson i svaga ekonomiska omständigheter och är i behov av det understöd, som kan tillerkännas henne.

Sandbäck Anna Eriksson, född Larsdotter, är änka efter småskolläraren Sandbäck Erik Eriksson samt är nära 74 år gammal. Sandbäck Erik Eriksson, som under 43 år med goda vitsord tjänstgjort såsom småskollärare i Malungs skoldistrikt, erhöll avsked år 1910 med rätt till understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt samt avled år 1916. Enligt intyg av kyrkoherden i Malungs församling, som på det livligaste tillstyrker sökandens anhållan, är änkan Eriksson synnerligen fattig.

Marit Jonsson, född Jonsdotter, är änka efter småskolläraren Pellanna Per Jonsson och nära 71 år gammal. Maunen, som under nära 43 år med goda vitsord tjänstgjort såsom småskollärare i Malungs skoldistrikt, erhöll avsked år 1909 med rätt till understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt samt avled samma år. Enligt intyg av skolrådets ordförande, som på det varmaste förordar ansökningen, äger änkan Jonsson gemensamt med sina fem vuxna barn en liten egendom, å vilken kunna födas två kor, men saknar i övrigt egna medel.

Eva Lovisa Svensson, född Almroth, änka efter småskolläraren Nils Johan Svensson, är 59 år gammal. Nils Johan Svensson, som i 37 år tjänstgjort såsom småskollärare inom Åsele skoldistrikt, erhöll avsked med pension den 1 januari 1910 och avled år 1918. Av intyg från vice pastor och kommunalnämndens ordförande i församlingen ävensom av vederbörande landsfiskal och bouppteckningsman framgår, att sökanden är i synnerligen behövande omständigheter.

Över änkan Brita Johanna Anderssons ansökning har folkskolöverstyrelsen den 12 november 1918 avgivit infordrat utlåtande och därvid, under erinran att riksdagen vid vissa föregående tillfällen och senast år 1918 i fall av enahanda art som det nu förevarande trätt hjälpende emellan, hemställt om förslag till riksdagen att medgiva, *dels* att nämnda änka finge från och med den 1 januari 1919 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor, *dels* att understödet finge, under i övrigt enahanda villkor, förhöjas med 50 procent, så länge hon styrkte sig äga försörjningsplikt mot ett eller flera egna äkta barn, som icke fyllt 18 år, *dels* ock att, för den händelse hon skulle avlida utan att hava trätt i nytt gifte och vid sitt frånfalle efterlämna äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder, understöd finge utgå åt barnen, tills de fyllt 18 år, med belopp av 150 kronor för ett samt 300 kronor för två barn.

I fråga om ankorna Sandbäck Anna Eriksson, Marit Jonsson och Eva Lovisa Svensson har överstyrelsen i respektive den 26 november och den

12 december 1918 samt den 13 februari 1919 dagtecknade utlåtanden tillstyrkt, att en var av dem måtte från och med den 1 januari 1919 få under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.

Departementschefen.

Såsom folkskolöverstyrelsen erinrat, har riksdagen även förut beviljat understöd å allmänna indragningsstaten åt vissa småskolläraryänkor. Senast medgav 1918 års lagtima riksdag, att sådant understöd finge från och med den 1 januari 1918 utgå åt, bland andra, småskolläraryänkorna Kristina Katarina Andersson i Öster-Lövsta församling, Amanda Matilda Blomkvist i Hinneryds församling, Anna Ekman i Envikens församling, Margta Ögren i Hamrånge församling, Gertrud Bengtsson i Hofterups församling, Josefina Karolina Johansson i Torsby församling och Karolina Asklöf i Frödinge församling. Samma skäl, som föranledde riksdagen att bevilja understöd åt dessa änkor, tala för att liknande understöd beredes de nu ifrågavarande sökandena. Jag anser därför, att framställning bör göras hos riksdagen om understöd även åt dem. Detta understöd torde böra utgå på samma sätt och efter samma grunder som nyssberörda av riksdagen redan beviljade understöd.

Jag hemställer således, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen medgiva,

dels att en var av småskolläraryänkorna Brita Johanna Andersson i Vittangi kapellförsamling, Sandbäck Anna Eriksson och Marit Jonsson i Malungs församling samt Eva Lovisa Svensson i Åsele församling må från och med den 1 januari 1919 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor,

dels att understödet må, under i övrigt enahanda villkor, förhöjas med 50 procent för änkan Brita Johanna Andersson, så länge hon styrker sig äga försörjningsplikt mot ett eller flera egna äkta barn, som icke fyllt 18 år,

dels ock att, för den händelse sistnämnda änka skulle avlida utan att hava trätt i nytt gifte och vid sitt frånfalle efterlämna äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder, understöd må utgå åt barnen, tills de fyllt 18 år, med belopp av 150 kronor för ett samt 300 kronor för två barn.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan biföll Hans Maj:t Konungen, och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.
